KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2022/2115

(2022. gada 13. jūlijs),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/1503 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, ar kuriem precizē metodiku kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto aizdevumu saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/1503 (2020. gada 7. oktobris) par Eiropas kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem uzņēmējdarbībai un ar ko groza Regulu (ES) 2017/1129 un Direktīvu (ES) 2019/1937 ([1]), un jo īpaši tās 20. panta 3. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Ir jādod iespēja ieguldītājiem pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par ieguldījumiem. Tā kā viena kolektīvās finansēšanas projekta ietvaros var tikt piedāvāts vairāk nekā viens aizdevums, tad, precizējot kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto projektu saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanas metodiku, ir nepieciešams paredzēt noteikumus saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai katra atsevišķā aizdevuma līmenī attiecībā uz konkrētu kolektīvās finansēšanas projektu, kas tiek piedāvāts kolektīvās finansēšanas platformā. Saistību neizpildes definīcija detalizētākā līmenī, t. i., aizdevumu līmenī, ļauj aptvert gadījumus, kad ir maz ticams, ka projekta īpašnieks spēs izpildīt savas kredītsaistības attiecībā pret vienu aizdevumu, bet ne attiecībā pret citiem. Tāpēc, aprēķinot kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto projektu saistību neizpildes rādītājus, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem nevajadzētu automātiski uzskatīt, ka viena un tā paša projekta dažādo aizdevumu saistības vienlaikus nav izpildītas. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem būtu jānovērtē, vai dažas saistību neizpildes pazīmes ir saistītas ar kolektīvās finansēšanas projektu kopumā, nevis tikai ar konkrētu aizdevumu. Jo īpaši, ja netiek pildītas saistības ievērojamai daļai aizdevumu, kas saistīti ar kolektīvās finansēšanas projektu, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji var uzskatīt, ka ir maz ticams, ka pārējie minētā kolektīvās finansēšanas projekta aizdevumi tiks samaksāti pilnā apmērā bez nepieciešamības veikt tādas darbības, kā piemēram, nodrošinājuma realizācija, un uzskatīt arī šos aizdevumus par tādiem, kuru saistības nav izpildītas.

(2) Ir jāizvairās no regulējuma arbitrāžas un jādod ieguldītājiem iespēja salīdzināt to kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēju darbības rezultātus, kuri sniedz kolektīvās finansēšanas pakalpojumus, kas ietver aizdevumu piešķiršanas atvieglošanu, un jo īpaši kolektīvās finansēšanas platformās piedāvāto projektu kvalitāti. Tāpēc ir lietderīgi precizēt elementus, pamatojoties uz kuriem šādiem kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem būtu jāuzskata, ka ir notikusi saistību neizpilde attiecībā pret aizdevumu, kas piedāvāts to kolektīvās finansēšanas platformā. Tādēļ minētajiem kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem būtu jāievieš efektīvi procesi, kas tiem ļauj iegūt nepieciešamo informāciju, lai bez liekas kavēšanās identificētu viņu kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto aizdevumu saistību neizpildes gadījumus.

(3) Regulas (ES) 2020/1503 20. panta 1. punktā ir noteikts, ka kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz kolektīvās finansēšanas pakalpojumus, kuri ietver aizdevumu piešķiršanas atvieglošanu, ik gadu ir jāpublisko viņu kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto kolektīvās finansēšanas projektu saistību neizpildes rādītāji par vismaz iepriekšējiem 36 mēnešiem un četru mēnešu laikā pēc katra finanšu gada beigām jāpublicē paziņojums par rezultātiem, norādot paredzamo un faktisko saistību neizpildes rādītāju visiem aizdevumiem, kuru piešķiršanu tie ir atvieglojuši. Lai nodrošinātu, ka ieguldītājiem un potenciālajiem ieguldītājiem piekļuve informācijai par kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto aizdevumu riska un ienesīguma rādītājiem ir ar līdzīgiem laika posmiem, ir jānodrošina atbilstība Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ([2]) 180. panta 1. punkta a) apakšpunktam un saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai jāizmanto viena gada saistību neizpildes rādītāji. Viena gada saistību neizpildes rādītāji atspoguļo to aizdevumu daļu, kuru statuss vismaz reizi viena gada

([1]) OV L 347, 20.10.2020., 1. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

novērošanas periodā mainās no aizdevumiem, kuriem nav iestājusies saistību neizpilde, uz aizdevumiem ar saistību neizpildi. Tādējādi paredzamajam saistību neizpildes rādītājam būtu jākalpo par to aizdevumu daļas aplēsi, kuriem nav iestājusies saistību neizpilde un kuru saistību neizpildes iestāšanās ir paredzama viena gada novērošanas periodā. Līdz ar to, lai šāda paredzamā saistību neizpildes rādītāja aplēse balstītos uz faktisko saistību neizpildes rādītāju, faktiskā saistību neizpildes rādītāja aprēķins būtu jāattiecina tikai uz aizdevumiem, kuriem viena gada novērošanas perioda sākumā nav saistību neizpildes statusa. Lai nodrošinātu saistību neizpildes rādītāju salīdzināmu un taisnīgu atspoguļojumu, gada saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai nebūtu jāpiemēro svēruma shēma (uz aizdevumiem balstīts aprēķins). Tādējādi, lai izvairītos no tā, ka dažiem aizdevumiem šādā aprēķinā tiek piešķirts lielāks pārsvars, saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai nebūtu jāizmanto aizdevumu naudas summa. Ja pastāv neobjektivitāte īstermiņa aizdevumu dēļ, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz kolektīvās finansēšanas pakalpojumus, kuri ietver aizdevumu piešķiršanas atvieglošanu, būtu jākoriģē saistību neizpildes rādītāja aprēķins. Lai nodrošinātu, ka ieguldītājiem ir pieejams saistību neizpildes rādītāju taisnīgs atspoguļojums, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz kolektīvās finansēšanas pakalpojumus, kuri ietver aizdevumu piešķiršanas atvieglošanu, nebūtu jāmanipulē vai nepareizi jāatspoguļo saistību neizpildes rādītāji, kas publicēti saskaņā ar Regulas (ES) 2020/1503 20. panta 2. punktu.

(4) Nekonsekventu, neprecīzu, nepilnīgu vai novecojušu datu rezultātā var rasties kļūdas kolektīvās finansēšanas projektu saistību neizpildes rādītāju aprēķinā. Līdz ar to, lai nodrošinātu datu ticamību un augstu kvalitāti, ar datu vākšanu un glabāšanu saistītajām procedūrām vajadzētu būt stingrām un labi dokumentētām.

(5) Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēju iekšējā metode faktisko un paredzamo saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai būtu jābalsta uz informāciju par to aizdevumu darbības rezultātiem, kurus atvieglojuši minētie kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji, un uz Regulas (ES) 2020/1503 19. panta 7. punkta d) apakšpunktā minētajā riska pārvaldības satvarā noteiktajām riska kategorijām.

(6) Šī regula ir balstīta uz regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde ("EVTI") ciešā sadarbībā ar Eiropas Banku iestādi.

(7) EVTI ir veikusi atklātas sabiedriskās apspriešanas par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, izanalizējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un lūgusi ieteikumu no Vērtspapīru un tirgu nozares ieinteresēto personu grupas, kura izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1095/2010 ([3]) 37. pantu.

(8) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 ([4]) 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2022. gada 1. jūnijā sniedza atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto aizdevumu saistību neizpilde

1. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz kolektīvās finansēšanas pakalpojumus, kuri ietver aizdevumu piešķiršanas atvieglošanu, uzskata, ka attiecībā pret konkrētu aizdevumu, kas piedāvāts to kolektīvās finansēšanas platformā, ir iestājusies saistību neizpilde, ja ir noticis viens vai abi no šādiem notikumiem:

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

a) kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs uzskata, ka ir maz ticams, ka projekta īpašnieks pilnībā samaksās vai citādi pildīs savas kredītsaistības pret attiecīgo aizdevumu bez nepieciešamības veikt tādas darbības kā nodrošinājuma realizācija;

b) projekta īpašnieks vairāk nekā 90 dienas kavē jebkādu būtisku attiecīgā aizdevuma kredītsaistību izpildi.

2. Piemērojot šā panta 1. punkta a) apakšpunktu, uzskata, ka rādītāji, kas liecina par samaksas mazticamību, ir šādi elementi:

a) ir notikusi ar aizdevumu saistīto kredītsaistību finansiālu grūtību izraisīta pārstrukturēšana, kuras rezultātā varētu panākt finansiālo saistību samazināšanos, ko izraisa būtiska pamatsummas, procentu maksājumu vai, attiecīgā gadījumā, apkalpošanas maksas atlaišana vai atlikšana;

b) projekta īpašnieks ir pieteicis bankrotu vai tam ir piemērota bankrota procedūra vai līdzīga aizsardzība, kura novērstu vai aizkavētu ar attiecīgo aizdevumu saistītu kredītsaistību atmaksu ieguldītājiem.

Piemērojot a) apakšpunktu, uzskata, ka finansiālu grūtību izraisīta pārstrukturēšana ir notikusi, ja projekta īpašniekam, kas saskaras vai grasās saskarties ar grūtībām savu finansiālo saistību izpildē, tiek piedāvātas koncesijas.

3. Piemērojot šā panta 1. punkta b) apakšpunktu, ja kredītlīgums skaidri atļauj projekta īpašniekam mainīt maksājumu grafiku vai noteiktos apstākļos apturēt vai atlikt maksājumus un ja projekta īpašnieks rīkojas saskaņā ar kredītlīgumā piešķirtajām tiesībām, mainītos, apturētos vai atliktos maksājumus neuzskata par kavētiem, bet kavējuma dienas skaita, pamatojoties uz jauno maksājumu grafiku, tiklīdz tas ir precizēts. Tomēr kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji analizē šādu maksājumu grafika izmaiņu vai maksājumu apturēšanas vai atlikšanas iemeslus un novērtē 1. punkta a) apakšpunktā minēto samaksas mazticamības iespējamību.

4. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji publisko 1. punkta b) apakšpunkta nolūkos izmantoto būtiskuma slieksni.

5. Aizdevuma saistību neizpildes gadījumā kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji nekavējoties informē ieguldītājus.

2. pants

Metodika kolektīvās finansēšanas platformā piedāvāto aizdevumu saistību neizpildes rādītāja aprēķināšanai

1. Lai publiskotu Regulas (ES) 2020/1503 20. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto informāciju, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji aprēķina novērotā viena gada saistību neizpildes rādītāja vienkāršo vidējo rādītāju visā vēsturiskās novērošanas periodā, izmantojot 12 mēnešu novērošanas periodus, kas nepārklājas.

2. Lai aprēķinātu 1. punktā minēto viena gada saistību neizpildes rādītāju, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji nodrošina visu turpmāk minēto:

a) ka saucēju veido 12 mēnešu novērošanas perioda sākumā novērotais to aizdevumu skaits, kuriem nav iestājusies saistību neizpilde;

b) ka skaitītājs ietver visus saucējā iekļautos aizdevumus, kuriem 12 mēnešu novērošanas periodā bijis vismaz viens saistību neizpildes gadījums.

3. Piemērojot šā panta 2. punktu, aizdevumus, par kuriem 12 mēnešu novērošanas periodā maksājumu grafikā nav paredzēts maksājums, izslēdz no datu kopas, ko izmanto, lai aprēķinātu saistību neizpildes rādītāju minētajam periodam.

4. Piemērojot šā panta 1. punktu un neatkarīgi no tā, vai kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs izmanto ārējus, iekšējus vai apvienotus datu avotus, vai šo trīs avotu kombināciju, izmantotā pamatā esošā vēsturiskās novērošanas perioda ilgums ir vismaz 36 mēneši vismaz vienam avotam. Ja pieejamais novērošanas periods jebkuram avotam ir ilgāks, izmanto šo ilgāko periodu. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs, kas darbojas mazāk nekā 36 mēnešus, izmanto periodu, kurā tas ir darbojies.

5. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji publisko saucēju un skaitītāju, kas izmantoti, lai aprēķinātu viena gada saistību neizpildes rādītāju saskaņā ar 2. punktu par periodu, kas noteikts saskaņā ar 4. punktu.

3. pants

Metodika aizdevumu faktiskā saistību neizpildes rādītāja aprēķināšanai pa riska kategorijām

1. Lai publiskotu visu aizdevumu faktiskos saistību neizpildes rādītājus saskaņā ar Regulas (ES) 2020/1503 20. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktu, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji aprēķina novērotā viena gada saistību neizpildes rādītāja vienkāršos vidējos rādītājus pa riska kategorijām visā vēsturiskās novērošanas periodā, izmantojot 12 mēnešu novērošanas periodus, kas nepārklājas.

2. Lai aprēķinātu viena gada saistību neizpildes rādītāju pa riska kategorijām, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji nodrošina visu turpmāk minēto:

a) ka saucēju veido to aizdevumu skaits, kuriem nav iestājusies saistību neizpilde un kuri novēroti 12 mēnešu novērošanas perioda sākumā riska kategorijā, kurai aprēķina saistību neizpildes rādītāju;

b) ka skaitītājs ietver visus saucējā iekļautos aizdevumus, kuriem 12 mēnešu novērošanas periodā bijis vismaz viens saistību neizpildes gadījums.

3. Piemērojot šā panta 2. punktu, aizdevumus, par kuriem 12 mēnešu novērošanas periodā maksājumu grafikā nav paredzēts maksājums, izslēdz no datu kopas, ko izmanto, lai aprēķinātu saistību neizpildes rādītāju minētajam periodam.

4. Piemērojot šā panta 1. punktu, neatkarīgi no tā, vai kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs izmanto ārējus, iekšējus vai apvienotus datu avotus, vai šo trīs avotu kombināciju, izmantotā pamatā esošā vēsturiskās novērošanas perioda ilgums ir vismaz 36 mēneši vismaz vienam avotam. Ja pieejamais novērošanas periods jebkuram avotam ir ilgāks, izmanto šo ilgāko periodu. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs, kas darbojas mazāk nekā 36 mēnešus, izmanto periodu, kurā tas ir darbojies.

5. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji publisko saucēju un skaitītāju, kas izmantoti, lai aprēķinātu visu aizdevumu faktisko saistību neizpildes rādītāju pa riska kategorijām saskaņā ar 2. punktu par periodu, kas noteikts saskaņā ar 4. punktu.

4. pants

Metodika aizdevumu paredzamā saistību neizpildes rādītāja aprēķināšanai pa riska kategorijām

1. Lai publiskotu visu aizdevumu paredzamos saistību neizpildes rādītājus saskaņā ar Regulas (ES) 2020/1503 20. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktu, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji savas aplēses par paredzamajiem saistību neizpildes rādītājiem pa riska kategorijām balsta uz aizdevumu faktiskajiem saistību neizpildes rādītājiem pa riska kategorijām, kas aprēķināti saskaņā ar 3. pantu.

2. Piemērojot šā panta 1. punktu un neatkarīgi no tā, vai kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs izmanto ārējus, iekšējus vai apvienotus datu avotus, vai šo trīs avotu kombināciju, tā paredzamā saistību neizpildes rādītāja aplēsei izmantotā pamatā esošā vēsturiskās novērošanas perioda ilgums ir vismaz 36 mēneši vismaz vienam avotam. Ja pieejamais novērošanas periods jebkuram avotam ir ilgāks, izmanto šo ilgāko periodu. Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs, kas darbojas mazāk nekā 36 mēnešus, izmanto periodu, kurā tas ir darbojies.

5. pants

Iedalījums riska kategorijās

Piemērojot 3. un 4. pantu, kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji, pamatojoties uz stabiliem un skaidri definētiem kritērijiem un ņemot vērā visus būtiskos faktorus, kas var nelabvēlīgi ietekmēt aizdevumu darbības rezultātus, individuālos aizdevumus iedala attiecīgajā riska kategorijā, kura noteikta riska pārvaldības satvarā.

6. pants

Datu precizitāte

Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēji nodrošina saistību neizpildes rādītāju aprēķināšanai izmantoto datu konsekvenci un atbilstību saskaņā ar šo regulu.

7. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 13. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN